

VỮ XUÂN TỰ VÀ CÁI HẠI CỦA TÀI XIU

Tác giả là nhà văn phóng sự, ông viết nhiều cho các báo lúc bấy giờ. Tác phẩm được chú ý hơn hết là: Đả Đảo Phở Tái và Tấn công Tài Xiu (Nhà Xuất Bản Nam Việt Sài Gòn 1949).

Quyển trước không có gì đặc biệt đối với giai đoạn, đối với ngày nay, nên chúng tôi xin giới thiệu quyển sau.

Đây là một phần sự thật, xây dựng trên chất liệu thật tế, ghi lại như kể chuyện sự tai hại của tài xiu và những người đã thân bại danh liệt vì môn cờ bạc ác ôn này.

Quyển truyện gồm hai phần:

PHẦN MỘT

Khanh một tay nghiên cứu tài xiu để đánh ăn chắc, quyết định khi ở nhà là mình sẽ lựa lúc và đánh nhồi, trúng được hai lần lời một trăm đồng là chuồn. Như vậy tác giả gọi là phương pháp *đánh rình* và ăn non. Nhưng anh này bị thua vì một hôm đánh trật mãi không còn tiền để nhồi nữa.

Truyện một anh khác đánh *tùy thời* nghe tiếng rên của người lắc mà độ, nhưng ăn được vài lần rồi cũng sạch túi vì thâm nợ.

Tác giả còn tả thêm kiểu đánh khoa học của một người Nhật, nhưng người này cũng không hơn gì, cuối cùng phải kết thúc nhà băng và bị giải về Đông Kinh.

Từ phần nhập đề này, ông tìm ra nguyên nhân tinh thần và vật chất khiến tay em đánh tài xiu bị thua cuối cùng ông khuyên người đọc...*tính kỹ nó ăn chắc mình trăm phần trăm, và muốn khỏi thua nó, tôi có cách trừng trị là: “đừng đánh tài xiu”, Một đồng ăn mười đồng cũng không thêm!*” (trang 32)

PHẦN HAI

Tác giả nói về lai lịch tài xiu ở Việt Nam. Đầu tiên nó xuất hiện trong hội chợ triển lãm ở Saigon, 1942, nằm ở lề đường Chợ Lớn 1945, rồi vào xồng Kim Chung, Đại Thế Giới sau đó...

Ở đây tác giả dùng giọng văn hài hước cho rằng những người đánh tài xiu lập thành một mặt trận với nhiều ủy ban.

- Ủy ban do thám: cho thấy nhiều người thua mặc dù đánh nhiều cách khoa học khác nhau, ngay cả người lắc, khi hết phận sự xuống đánh vẫn thua, người lắc chỉ nước vẫn không hơn gì.

- Ủy ban tuyên truyền: cho thấy tài xiu sở dĩ được mọi người chơi vì tâm lý người thua thường che dấu và khoác lác rằng mình được. Ủy ban còn cho biết ông T.T. một người có phần hùng trong việc khai sanh môn tài xiu năm 1942 ở hội chợ Saigon, cũng thua luôn.

- Ủy ban quân sự: cho thấy các hột lúc lắc lợi hại hơn bốn đồng tiền của xóc đĩa vì tài xiu có mười bốn mặt và sáu mặt bảo (cái ăn hết cả làng).

- Ủy ban tiếp tế: cho biết rằng những vụ liều lĩnh của người thua tài xiu.

Cuối cùng tác giả dùng lối văn trào phúng và tượng trưng để nói lên việc giới tài xiu thế giới không chấp nhận sự đầu hàng, của những người đã chơi và không bằng lòng nhận một cách tương đối:

“Rằng nhân loại chưa bao giờ diệt nổi chiến tranh thì cờ bạc còn sống chung mãi với loài người. Rằng còn cờ bạc, người nào đã sáng mắt sẽ lui khỏi vòng chiến, kẻ nào “đui mù” cứ tiếp tục cầm quân áo, bán vợ đợ con... chúng còn ngu cho chúng chết. (trang 76)

Sở dĩ chúng tôi để ý đến Vũ Xuân Tụ, vì lúc đó nạn tài xiu hoành hành quá mức, người thua đã nhiều, tệ hại do đó sanh ra không biết bao nhiêu (bán nhà, đợ vợ vào đường trụ lạc, thất cổ, thực kết và làm bao nhiêu chuyện tòi tàn khác). Nạn cờ bạc công khai này là một ung nhọt của xã hội, đã xô ngã người dân vào vũng bùn nghèo khó, cơ cực, đã làm cho sự chiến đấu của người dân lúc đó mất đi phần nào sức mạnh vì sanh rất nhiều kẻ đứng bên lề cách mạng.

Quyển “Tấn Công Tài Xiu” của Vũ Xuân Tụ là một tiếng kêu cứu nếu không nói là tiếng chuông cảnh tỉnh những người đang lao vào cuộc đen đỏ nguy hiểm này.

Ông vạch cho ta thấy con đường vẽ ra trước mặt của những người đã ham mê tài xiu “phải trốn chui, trốn nhủi.” *đã biệt vô âm tín trước cái lá đơn của chủ thừa anh về tội “thiếu nợ” (trang 26) hay hơn nữa phải lao mình từ thượng lầu xuống... “hiển thánh” (trang 27) nếu không lâm vào cái cơ, bị, gậy (đi ăn mày) (trang 69).*

Giữa lúc cần những tư tưởng vì dân, vì nước các nhà văn sáng tác cổ võ lòng ái quốc, khuyên nhủ lên đường, luân lý gia tìm các đường hướng mới cho văn nghệ, vạch bước đi cho văn chương nhà phóng sự Vũ Xuân Tụ có lối riêng của mình lấy chất liệu là sự thật, không dùng văn nghệ nhưng dùng sự quan sát của mình để mong xã hội khỏi lao mình vào con đường suy bại, đổ nát.

Ông quả có công trong việc góp phần cải tạo lại xã hội đang bị xô ngã xuống dốc lúc ấy tiếng kêu của ông, mấy năm sau mới có kết quả tuy đã quá chậm nhưng còn hơn không.